

JINÝ KRAJ, JINÝ MRAV

ANOTACE:

Říká se: „Jiný kraj, jiný mrav.“ O tom, že toto tvrzení platí, se můžeme přesvědčit během následující aktivity. Žáci se jejím prostřednictvím učí rozumět gestům a symbolům v nonverbální komunikaci. Na tuto aktivitu lze plynule navázat dalšími aktivitami v této lekci.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

člověk a jeho svět, jazyk a jazyková komunikace

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

OSV, MKV, VMEGS

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

komunikativní, sociální a personální, občanské

DOPORUČENÝ VĚK: 9+

CÍLE:

Žáci:

- reflektují zhlédnutý film;
- uvědomují si důležitost komunikace coby dorozumívací schopnosti;
- uvědomují si, že každá země má své specifické zvyky, a učí se respektu k jiným kulturám;
- zharmonizují verbální a neverbální složku komunikace;
- umí používat získané komunikační dovednosti.

DĚLKA: 45 min. (včetně projekce filmu)

POMŮCKY:

- **PRACOVNÍ LIST 1** rozstříhaný na proužky
- **PRACOVNÍ LIST 2** pro každého žáka
- psací potřeby pro každého žáka

POSTUP:

1. Před projekcí filmu rozdělíme žáky do dvojic. Každá dvojice si vylosuje jeden z pozdravů (**PRACOVNÍ LIST 1**), který má za úkol předvést a vysvětlit. Ostatní si tento pozdrav mohou ve svých dvojicích vyzkoušet.
2. Po prezentaci všech dvojic se ptáme: *Co by se mohlo stát, kdybychom se v cizí zemi chovali v rozporu s tamními zvyky? Jak by to vnímali místní obyvatelé? A jak by vnímali nás? Je pro vás důležité znát zvyky, kulturu atd. země, kam cestujete? Proč?* Následuje projekce filmu.
3. Po projekci provedeme reflexi zhlédnutého příběhu. K ní využijeme tabulku (**PRACOVNÍ LIST 2**), ve které jsou dva sloupce. V prvním je pocit, emoce, které žáci mohli během filmu prožívat, v druhém pak prostor pro vyjádření žáka k tomu, kdy a proč tento pocit měl. Na volné, nevyplněné řádky je možné vypsát další pocity a postřehy, které v tabulce nejsou uvedeny. Žáci pracují samostatně.
4. Poté si každý najde jednoho spolužáka, s kterým si svou tabulku porovná a prodiskutuje.

REFLEXE:

Závěrečnou reflexi provedeme formou diskuse. Ptáme se, co si žáci do tabulek zaznamenali, o čem mluvili ve dvojicích. Kdo chce, může svou tabulku představit ostatním spolužákům.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

Aktivitu jsem vyzkoušel se studenty 5. třídy a měl jsem s ní velmi dobrou zkušenost. Děti velice dobře reagovaly na jednotlivé aktivity. Žáci dobře pokrývali emoce zmíněné ve filmu a přidávali ještě další, například hloupost, chytrost a odvalu. Při předvádění pozdravů se někteří jednotlivci styděli před ostatními. Tento problém je dle mého názoru typický pro žáky 5. ročníku.

Michal Bok, ZŠ Lužná u Rakovníka

RŮZNÉ FORMY POZDRAVŮ

Francouzi, kteří jsou v bližším styku, se symbolicky líbají na obě tváře – nejčastěji ovšem muž se ženou nebo dvě ženy. Při polibku se partneři lehce dotknou tvářemi, ne rty, nebo polibek jen naznačí, aniž se dotknou.

Starší dámy v Rakousku a Polsku, případně dámy z vyšší společnosti a umělkyně, ocení políbení ruky.

Američané často reagují na setkání s neznámým člověkem jinak než my. Zatímco Evropan odvrátí zrak, Američan se podívá do očí a usměje se. Nejde o projev zvláštního zájmu o naši osobu, ale o společenský zvyk.

V jižní Americe se lidé s emocemi netají. Blízcí přátelé a ženy se často líbají, objímají a při loučení si posílají polibek na dálku.

Japonská zdvořilost je proslulá. Dříve se dva Japonci ukláněli s rukou na srdci, bez užšího kontaktu. Ve styku s Evropanem dnes už většina Japonců mladší nebo i starší generace zaměnila tradiční úklonu za běžné podání ruky.

Indové se zdraví spojením dlaní a úklonou. Polibek na tvář se pokládá za urážku!

Číňané se neznámého člověka neradi dotýkají. Tradiční čínský pozdrav je mírná úklona: muži při ní připažují, ženy spojí ruce v klíně. Dalším čínským pozdravem je zatleskání – je třeba odpovědět stejně.

Thajský pozdrav zvaný wai je malá úklona s dlaněmi sepjatými před hrudníkem. Odpovídá se stejně. Wai se také používá místo poděkování nebo jako výraz lítosti.

V řadě afrických států, jako jsou Somálsko, Etiopie a podobně, se lidé objímají, ale nedotknou se tvářemi. Polibek je určen jen členům rodiny. V některých afrických státech je zase naopak pozdravem ohmatat druhému člověku hlavu.

V Rusku a Řecku si zdravící se lidé přiloží ruku na srdce a vymění si pohledy z očí do očí.

V Tibetu při pozdravu člověk položí ucho k uchu toho, koho zdraví, a navzájem si dlouze naslouchají.

Při pozdravu v Koreji se lidé postaví čelem k sobě, spojí dlaně vzpažených rukou a pomalu upažují – dlaně stále spojené.

V Mongolsku se přátelé při pozdravu navzájem očichají.

V Jižní Americe si indiáni třou navzájem záda, při velké sympatii si vymění svršky.

V Nepálu lidé při pozdravu sepnou ruce na prsou a mírně se ukloní. Vždy se s úsměvem ve tváři vítají a stejným způsobem se i loučí.

Tradiční vietnamský způsob pozdravu vypadá tak, že zdravící vás vezme za ruce a mírně se ukloní. Ve styku s Vietnamci je dobré se usmívat.

JINÝ KRAJ, JINÝ MRAV

Z níže uvedených pocitů vyberte ty, které jste během filmu zažívali, případně do tabulky doplňte další. Co tyto pocity vyvolalo?

POCIT, KTERÝ JSEM ZAŽÍVAL(A)	KDY JSEM HO ZAŽÍVAL(A)? PROČ?
šťěstí	
radost	
pobavení	
lhostejnost	
nuda	
obavy	
smutek	
lítost	
bezmoc	
chuť bojovat	
odhodlání	
osamělost	

Z níže uvedených pocitů vyberte ty, které jste během filmu zažívali, případně do tabulky doplňte další. Co tyto pocity vyvolalo?

POCIT, KTERÝ JSEM ZAŽÍVAL(A)	KDY JSEM HO ZAŽÍVAL(A)? PROČ?
šťěstí	
radost	
pobavení	
lhostejnost	
nuda	
obavy	
smutek	
lítost	
bezmoc	
chuť bojovat	
odhodlání	
osamělost	